

DOI: 10.15290/rtk.2017.16.3.23

ks. Leszek Marius Jakoniuk
Uniwersytet w Białymstoku

Sprawozdanie z działalności Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku w roku akademickim 2016/2017

Kadra

W Katedrze Teologii Katolickiej UwB w minionym roku akademickim 2016/2017 zatrudnionych było trzech pracowników. Dwóch pracowników naukowych na stanowisku adiunkta: ks. dr hab. Andrzej Proniewski (p.o. kierownik KTK) - cały etat, od 1 marca 2017 na stanowisku profesora UwB, ks. dr Tadeusz Kasabuła - 1/2 etatu oraz ks. mgr lic. Leszek M. Jakoniuk (pracownik administracyjny w sekretariacie KTK) - cały etat.

W związku ze zmianą na stanowisku ordynariusza Archidiecezji Białostockiej z dniem 12 kwietnia 2017 roku ks. Abp Tadeusz Wojda, SAC., reprezentuje Archidiecezję, która jest stroną podpisanej umowy z dnia 8 października 1999 roku. z Uniwersytetem w Białymstoku.

Z inicjatywy Katedry Teologii Katolickiej UwB w dniu 21 marca 2017 roku dr hab. Iwona Niewiadomska, prof. KUL reprezentująca Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II oraz dr hab. Robert Ciborowski, prof. UwB Rektor Uniwersytetu w Białymstoku podpisali umowę o wzajemnej współpracy w zakresie działalności naukowo-badawczej, badawczo-rozwojowej oraz wdrożeniowej. Koordynatorami przy realizacji podpisanej umowy ze strony UwB jest Kierownik Katedry Teologii Katolickiej UwB a ze strony KUL Dziekan Wydziału Teologii KUL.

Podpisana umowa o współpracy jest na czas nieokreślony i obejmuje nie tylko współpracę w zakresie teologii, ale wszystkie kierunki

w ramach których prowadzone są badania naukowe oraz kształcenie w obu uczelniach.

Działalność dydaktyczna

W roku akademickim 2016/2017 Katedra Teologii Katolickiej przeprowadziła dwa z trzech semestrów Studiów Podyplomowych Katechetyczno-Pedagogicznych. W większości wykładowcami byli specjaliści z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Słuchaczami studiów podyplomowych było 17 księży z Archidiecezji Białostockiej.

W ramach zaś indywidualnej działalności dydaktycznej pracownicy naukowci KTK przeprowadzili następujące wykłady:

Ks. dr hab. Andrzej Proniewski, prof. UwB

- Tajemnice wszechświata. Dialog wiary z nauką – 30 godz. (Chemia)
- Tajemnice wszechświata. Dialog wiary z nauką – 30 godz. (Biologia/Ochrona środowiska)
- Tajemnice wszechświata. Dialog wiary z nauką – 30 godz. (Pedagogika i Psychologia)
- Filozofia – 24 godz. (Ekonomia i Zarządzanie)
- Podstawy filozofii – 21 godz. (Ekonomia i Zarządzanie)
- Teologiczne uwarunkowania komunikacji interpersonalnej – 10 godz. (Studia Podyplomowe Katechetyczno-Pedagogiczne)
- Problematyka ekologii w wychowaniu – 5 godz. (Studia Podyplomowe Katechetyczno-Pedagogiczne)
- Seminarium naukowe – 100 godz. (Pedagogika i Psychologia)
- Seminarium naukowe – 10 godz. (Studia Podyplomowe Katechetyczno-Pedagogiczne)

Ks. dr Tadeusz Kasabuła

- Język mediów rosyjskojęzycznych (0400-AR1-3MKR) - Instytut Neofilologii, 3L stac. studia I st. filologii angielskiej z językiem rosyjskim- przedm. obowiązkowy, sem 1. – godz. 20.
- Cywilizacja zachodnia a historia Europy (0500-MS1-3PF22) - Wydział Historyczno-Socjologiczny, 3L stac. I st. studia stosunków międzynarodowych, sem. 2. – godz. 30.
- Katecheza w czasach PRL w archidiecezji w Białymstoku (2300-SPK-KWPRL) - Katedra Teologii Katolickiej – godz. 5.
- Kościół jako wychowawca w tysiącleciu Narodu i Państwa Polskiego (2300-SPK-KJW) - Katedra Teologii Katolickiej – godz. 5.
- Historia Anglii (0400-AS1-3MON) - Instytut Neofilologii, 3L stac. I st. studia filologii angielskiej, sem. 2 – godz. 30.

Konferencje naukowe

Katedra Teologii Katolickiej UwB w okresie sprawozdawczym była organizatorem 4 konferencji naukowych:

- Misyjność Kościoła – Konferencja naukowa (Białystok 7. 01. 2017)
- Warsztaty formacyjno – pastoralne: Przepowiadanie z ambony dzisiaj. (Białystok 8. 03. 2017)
- XXV-lecie Metropolii Białostockiej – Konferencja naukowa (Białystok 22. 04. 2017),
- Konferencja naukowa: Kościół – Patriotyzm - Ojczyzna (Białystok 5. 05. 2017),

Działalność naukowo-badawcza

Pracownicy naukowcy KTK UwB w ramach działalności naukowo-badawczej opublikowali efekty swojej pracy:

Monografie, rozdziały książek, artykuły:

Ks. dr hab. Andrzej Proniewski:

Artykuły naukowe

- *L'attualizzazione dell'azione salvifica individuale attraverso la realtà della giustificazione*, „Studia Teologii Dogmatycznej” 3 (2017), s. 138-155.
- *Latto di appartenenza alla Chiesa secondo Karl Rahner*, „Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie” 24 (2017), w druku.
- Dialog międzyreligijny w Jezusie Chrystusie, „Rocznik Teologii Katolickiej” 16/1 (2017), w druku.

Artykuły popularyzujące naukę

- *Ekumeniczny wymiar sakramentu chrztu*, WKAB 1 (2017), s. 102-111.
- *Łaska chrztu się nie starzeje*, WKAB 1 (2017), s. 111-115.
- *Zachwyć się powołaniem, aby iść i głosić. Odezwa Rektora w sprawie zbiórki ofiar na Archidiecezjalne Wyższe Seminarium Duchowne w Białymstoku*, WKAB 1 (2017), s. 148-151.
- *Perspektywa miłosierdzia kreślona duchowością bł. ks. M. Sopoćki*, WKAB 1 (2017), s. 144-147.
- *Bł. Ks. M. Sopoćko wzorem dla młodzieży*, WKAB 1 (2017), s. 142-143.
- *Rządca, pasterz, ojciec*, w: WKAB 1 (2017), s. 156-158.
- *Podążać ku kapłaństwu za Dobrym Pasterzem*, WKAB (2017), w druku.

Ks. dr Tadeusz Kasabuła

- *Prałatury i kanonie de gremio Kapituły Katedralnej Wileńskiej w okresie przedrozbiorowym*, „Rocznik Teologii Katolickiej”, 15 (2016), nr 1, s. 127-147.
- *Schematyzmy diecezjalne w ich historycznym rozwoju*, „Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne”, [w druku].
- *Parafia Choroszcz w okresie I wojny światowej*, „Studia Teologiczne. Białystok-Drohiczyń-Łomża”, [w druku].
- *Obsadzanie prebend kanonickich w Kapitulie Katedralnej Wileńskiej w XIV-XVIII wieku*, „Rocznik Teologii Katolickiej”, 16 (2017).
- „Chryścijańska Dumka” w publicystyce białoruskich chrześcijańskich demokratów, „Studia Wschodniosłowiańskie”, 17 (2017).
- *Arcybiskup Stanisław Bohusz-Siestrzeńcewicz pierwszy metropolita mohylowski*, [w:] *Od Maximis undique pressi do Totus Tuus Poloniae populus. Metropolie mohylewska i wileńska w latach 1798-1992*, [w druku].
- *Wpływ krakowskiego środowiska kościelnego na ustrój i organizację Kapituły Katedralnej Wileńskiej w XV-XVIII w.* [w:] *Stołeczne katedry Obojga Narodów. Kościoły biskupie w Krakowie i Wilnie*, [w druku].
- *Abyśmy zdobyli mądrość serca... (kazanie wygłoszone w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Białymstoku podczas Mszy św. z okazji jubileuszu 25-lecia ustanowienia Archidiecezji i Metropolii Białostockiej*, 23 kwietnia 2017), WKAB, [w druku].
- *Ty dla nas byłeś ucieczką z pokolenia na pokolenie... (kazanie wygłoszone w katedrze białostockiej podczas Mszy św. z okazji jubileuszu 400-lecia wzniesienia pierwszego kościoła murowanego w Białymstoku [tzw. „białego kościółka”]*, 18 czerwca 2017), WKAB, [w druku].
- *Świadkowie narodowej goryczy*, „Drogi Miłosierdzia”, 9(2017), s. 16-17.

Udział w konferencjach, zjazdach naukowych i wydarzeniach kulturalno-naukowych, referaty

W roku akademickim 2016/2017 pracownicy naukowcy oprócz uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez KTK wzięli udział w sympozjach, zjazdach, wernisażach:

Ks. dr hab. Andrzej Proniewski

- Sesja naukowa dla Zgromadzeń Archidiecezji Białostockiej (Białystok 20. 01. 2017), referat: Ekumeniczny wymiar sakramentu chrztu
- Konferencja naukowa: Syn, brat, ojciec – ksiądz i kobiety. 53 Konferencja Rektorów Wyższych Seminariów Duchownych, Diecezjalnych i Zakonnych (Częstochowa 4-7. 09. 2017), uczestnik-głos w dyskusji
- Fatima w Bożym planie zbawienia – Międzynarodowy Kongres Mariologiczno-Maryjny (Zakopane 13-17. 09. 2017), uczestnik-głos w dyskusji
- Osoba ludzka- rzeczywistość czy użyteczna metafora? – Konferencja naukowa Towarzystwa Teologów Dogmatyków (Lublin 18-20. 09. 2017), członek komitetu organizacyjnego
- Historia – wiara – nauka. Źródła poznania Jezusa Chrystusa – Konferencja naukowa Stowarzyszenia Teologów Fundamentalnych (Łomża 20-22. 09. 2017), uczestnik-głos w dyskusji

Ks. dr Tadeusz Kasabuła

- 2016 (12-14 X), Wilno, międzynarodowa konferencja naukowa „Abiejū Tautų sostinių katedros. Krokuvos ir vilniaus vyskupiškosios bažnyčios (Stołeczne katedry Obojga Narodów. Kościoły biskupie w Krakowie i Wilnie)”, referat: Wpływ krakowskiego środowiska kościelnego na ustrój i organizację Kapituły Katedralnej Wileńskiej w XV-XVIII w., moderator sesji.
- 2016 (16–18 XI), Białowieża-Białystok, międzynarodowa konferencja naukowa „Od Maximis undique pressi do Totus Tuus Poloniae populus. Metropolie mohylewska i wileńska w latach 1798–1992” – współorganizacja, referat: Arcybiskup Stanisław Bohusz-Sięstrzeńcewicz pierwszy metropolita mohylewski.
- 2016 (18 XI), Białystok, sesja naukowa Milenium Chrztu Polski. W 50. rocznicę białostockich obchodów Milenium Chrztu Polski – organizacja.
- (29 XI), Białystok – wernisaż wystawy Chore ciało, dusza artysty - wystawa twórców niepełnosprawnych z Ośrodka Terapii Zajęciowej - organizacja.
- 2016 (7 XII), Białystok, wernisaż wystawy ikon współczesnych na jubileusz 1050-lecia Chrztu Polski pt. Idźcie i głoscie Ewangelię, otwarcie warsztatów ikonopisarskich „Droga Ikony” - współorganizacja.

- 2017 (19 I), Białystok, wernisaż wystawy z okazji jubileuszu 300-lecia koronacji obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej – organizacja.
- 2017 (3 III), Białystok, promocja książki ks. Tadeusza Krahela pt. „Martyrologia duchowieństwa Archidiecezji Wileńskiej 1939-1045” - organizacja.
- 2017 (22 III), Białystok, wernisaż wystawy pt. Krzyż – organizacja, prowadzenie.
- 2017 (5 V), Białystok, konferencja naukowa Kościół – Patriotyzm – Ojczyzna – współorganizacja, głos w dyskusji.
- 2017 (13 IX), Białystok, wernisaż wystawy podopiecznych Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku Nitką malowane – współorganizacja.
- 2017 (16 IX), Białystok, międzynarodowy festiwal sztuki fotograficznej „Interphoto” pod hasłem Limits of tolerance, wernisaż wystawy fotograficznej Wojciech Zawadzkiego pt. „Hobbiton” – współorganizacja.

Wydawnictwo

Nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu w Białymstoku w ramach działalności KTK ukazały się następujące pozycje:

- „Rocznik Teologii Katolickiej”, Białystok 2016, t. 15/1 (10 punktów)
- „Rocznik Teologii Katolickiej”, Białystok 2016, t. 15/2 (10 punktów)
- „Studia Teologii Dogmatycznej”, t. III, Białystok 2017

Projekty

Katedra Teologii Katolickiej w ramach ministerialnego programu DUN (działalność upowszechniająca naukę) jest w trakcie realizacji dwóch zadań:

- Zwiększenie udziału zagranicznych recenzentów w ocenie publikacji w Roczniku Teologii Katolickiej (2016-2017). Kwota dofinansowania z DUN 66 000 zł.
- Umieźdzyrnarodowienie czasopisma Rocznik Teologii Katolickiej poprzez zamieszczenie artykułów wyłącznie w języku angielskim, a także upowszechnienie w skali międzynarodowej wyników badań naukowców, w tym pracowników Uniwersytetu w Białymstoku (2017-2018). Kwota dofinansowania z DUN 79 200zł.

Razem kwota dofinansowania z DUN 145 200 zł w latach 2016 - 2018.

Ks. dr Tadeusz Kasabuła

- Kierownik projektu: Ochrona i cyfrowe udostępnienie obiektów dziedzictwa kulturowego znajdujących się w zasobach Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnego w Białymstoku - czas realizacji: 2016-2020.
- Kierownik projektu: Renowacja wybranych tkanin liturgicznych fundacji Branickich dla kościoła w Choroszczu – czas realizacji: 2016-2017.